

PATENTBESVÄRSRÄTTENS DOM

meddelad i Stockholm den 28 oktober 2010

Klagande

Trelleborg Building Systems AB

Box 22, 263 21 Höganäs

Ombud: Awapatent AB

Box 5117, 200 71 Malmö

SAKEN

Patent på "Tätningssystem och förfarande för anbringande av tätskikt och ytskikt"

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och registreringsverkets (PRV) beslut den 19 september 2007 angående p.ans. nr 0502084-7, se bilaga 1

DOMSLUT

Patentbesvärsrätten avslår överklagandet.

LC

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Org.nr
Box 24160	Karlavägen 108	08-783 38 50	08-783 76 37	202100-3971
104 51 Stockholm				

REDOGÖRELSE FÖR SAKEN OCH FRAMSTÄLLT YRKANDE

Trelleborg AB ansökte den 22 september 2005 om patent på ”Tätningssystem och förfarande för anbringande av tätskikt och ytskikt”, varefter ansökan överläts på Trelleborg Building Systems AB. PRV fann att tätningssystemet enligt patentkrav 1 inte är nytt i förhållande till vad som är känt genom vart och ett av dokumenten EP 1035269 A2 (D1) och WO 9955750 A1 (D2) samt att förfarandet enligt det självständiga patentkravet 9 respektive 14 saknar uppfinningshöjd i förhållande till vad som är känt genom D1 och D2 i kombination och avslog därför, genom det överklagade beslutet, ansökningen.

Uppfinningens område m.m.

Av grundhandlingsbeskrivningen framgår i huvudsak följande om uppfinningens område, tekniska bakgrund och ändamål.

Uppfinning hänför sig till ett system för fukttätning av avgränsningsytor hos ett utrymme, vilket system omfattar en på en avgränsningsyta anbringbar matta. Uppfinningen hänför sig också till ett förfarande för anbringande av ett tätskikt på en avgränsningsyta hos ett utrymme och till ett förfarande för anbringande av ett ytskikt på en avgränsningsyta hos ett utrymme.

Vid sättning av kakel och klinker i badrum och andra våtutrymmen måste väggar och golv först förses med en fuktspärr. Fuktspärren har tidigare i allmänhet åstadkommits med hjälp av en syntetgummi-dispersion med mineralfyllmedel som spacklats på väggar och golv. Ett problem med dessa spacklade tätskikt är att de måste appliceras i flera skikt och kräver långa torktider. De har dessutom tidigare innehållit hälsoskadliga ämnen. Sedan sammansättningen ändrats har problem uppstått med att de spacklade tätskikten i många fall inte håller tätt. Vidare har de spacklade tätskikten dålig skjuvhållfasthet. För att tåla rörelser i exempelvis träbjälklag måste de därför förstärkas med fiberremсор och liknande.

Tätskikt kan också åstadkommas med hjälp av en PVC-matta. PVC-mattan skarvas med svetsband som anbringas med hjälp av

varmluftspistol. Det är omständligt att skarva dessa mattor och PVC är dessutom ett icke önskvärt material, med tanke på dess miljöpåverkan. PVC-mattorna är också förhållandevis dyra.

Ett tätskiktssystem marknadsförs av det svenska företaget Illigo AB. Detta tätskiktssystem består av en duk av polyetenskum som på båda sidorna är försedd med ett akrylatadhesiv. Duken klistras med hjälp av adhesivskiktet på väggen eller golvet. Dukvåderna läggs kant i kant och skarvas sedan med hjälp av skarvremsor av polyester, på båda sidorna försedda med akrylatadhesiv. I hörn och i vinkeln mellan golv och vägg används remsor av PVC. Kakel och klinker fästs på väggar och golv med hjälp av det akrylatadhesiv som finns på duken. Duken fungerar således som ett slags dubbelhäftande tejp. En nackdel med detta system är att det krävs särskilda skarvremsor för säkerställande av täthet i skarvarna. Förekomsten av PVC i hörn- och vinkelremorna är en annan olägenhet. Ytterligare ett problem är att när en kakelplatta tryckts fast i akrylatadhesivet sitter den fast och kan inte justeras.

Ändamålet med föreliggande uppfinning är att åstadkomma ett tätskiktssystem, för avgränsningsytor hos ett utrymme, som jämfört med känd teknik är förbättrat, som kan monteras lätt och snabbt, som kan monteras utan separata skarvremsor och komplicerade verktyg och som är fritt från PVC.

Ytterligare ett ändamål med uppfinningen är att åstadkomma ett förenklat förfarande för anbringande av ett tätskikt på en avgränsningsyta hos ett utrymme.

Uppfinningen syftar också till att anvisa ett förenklat förfarande för anbringande av ett ytskikt på en avgränsningsyta hos ett utrymme.

Yrkande

Trelleborg Building Systems AB har vidhållit patentansökningen med oförändrade patentkrav. Patentkravens lydelse framgår av domsbilaga 1.

Grunder

Till grund för sin talan har bolaget åberopat att uppfinningen enligt patentkrav 1, 9 respektive 14 är ny och har uppfinningshöjd.

Utveckling av talan

Till utveckling av sin talan har bolaget anfört i huvudsak följande.

Nyhet

EP 1035269 A2 (D1) visar inte omlottskarvning och är således inte något nyhetshinder mot kravet 1.

Inte heller WO 9955750 A1 (D2) visar ett system för åstadkommande av ett tätskikt där skarvning sker omlott med hjälp av materialets inneboende klibbighet. I D2 anges på sidan 9, rad 22 till sidan 10, rad 4 att materialet under *tillverkningen* skarvas med hjälp av den inneboende klibbigheten. I avslagsbeslutet påstås att också skarvning vid montering beskrivs och hänvisning görs till sidan 11, rad 3-12. Här säger D2 dock bara kort att kanterna läggs med överlapp och fästs ("adhering") vid varandra. Inget sägs om hur denna sammanfästning görs och framförallt sägs inget om att inneboende klibbighet hos materialet utnyttjas. Tvärtom talar D2 om att det behövs annat för att vid monteringen av taktäckningen fästa de överlappade kanterna vid varandra. På sidan 3, rad 20-23 berättas att EPDM-ark har behövt klistras samman med klister eller att man har behövt använda speciella materialsammansättningar för att kunna värma de överlappande kanterna för sammanfogning. På sidan 17, rad 27-30 sägs också att taktäckningsmaterialet normalt vulkaniseras innan det läggs på taket. Till följd därav har materialet förlorat sin klibbighet när det skall läggas på taket och någon inneboende klibbighet kan alltså inte utnyttjas för skarvningen. Med beaktande av D2 i dess helhet skulle en fackman alltså inte rimligen tolka det som på sidan 11, rad 3-12 sägs om överlappsskarvning som att man skall utnyttja en inneboende klibbighet i materialet. Allt annat i dokumentet talar tvärtom för att omlottskarvningen måste göras med något tilläggsmedel, såsom klister eller värme.

Uppfinningshöjd

D1 beskriver ett membran för montering av exempelvis kakel på våtrumsväggar. Membranet skall vara vattentätt, men framför allt göra det möjligt att säkert fästa kakelplattorna på väggen. Membranet innehåller ett klibbigt material för fastsättning mot väggen på ena sidan och för fastsättning av kakelplattorna på andra sidan. En väv finns inbäddad i membranet för att förbättra tåligheten mot rörelser i underlaget och för att förbättra fasthållningen av kakelplattorna. Det system som beskrivs i D1 är väsentligen av samma typ som det system från Illigo AB som beskrivs i vår ansökan. D1 berör över huvud taget inte problemet med skarvning. Det enda som sägs om anpassning till storleken på den yta som skall beläggas med membranet är att materialet kan skäras till de erforderliga dimensionerna för att matcha den yta som skall kakelsättas (sidan 5, rad 9-10). Materialet tillverkas och levereras alltså i stora bredder. Den fackman som tar sin utgångspunkt i D1 har alltså inte problemet med skarvning. Skulle fackmannen ställas inför en yta som är större än vanligt vore det sannolikt att han skulle ta fram ett membran med större bredd, så att den matchar den yta som skall kakelsättas. Det vore således inte närliggande för fackmannen att omlottskarva membranet i D1 med hjälp av inneboende klibbighet.

Det kan också konstateras att en klibbighet som lämpar sig för fastsättning av materialet på en vägg och för fasthållning av kakelplattor inte med nödvändighet behöver lämpa sig för omlottskarvning. Fackmannen skulle alltså inte tolka beskrivningen av ett klibbigt material som att det självklart skall skarvas omlott med hjälp av inneboende klibbighet.

Uppfinningen såsom den definieras i de oberoende kraven 1, 9 och 14 skiljer sig således väsentligt från vad som förut blivit känt genom D1.

D2 hänför sig till tillverkning av ett taktäckningsmaterial. Det vore därför inte närliggande för en fackman som vill åstadkomma en tätning, t ex av det slag som beskrivs i D1, av en avgränsningsyta hos ett utrymme att söka hjälp i D2. Inte heller skulle en fackman som börjar i

D2 komma till uppfinningen. D2 lär tvärtom fackmannen att för omlottskarvning av det i D2 beskrivna taktäckningsmaterialet krävs klister eller värmning. Om fackmannen ändå skulle försöka modifiera det system som beskrivs i D2 så att skarvningen underlättas skulle han i så fall först behöva inse att han skulle kunna utnyttja någon inneboende egenskap hos materialet för skarvningen, sedan modifiera taktäckningsmaterialet, så att det inte är vulkaniserat, för att slutligen kunna få en klibbighet som kan utnyttjas för skarvning. D2 lär emellertid fackmannen att taktäckningsmaterialet skall vara vulkaniserat och det finns således inget som talar för att han skulle modifiera tekniken i D2 på ett sådant sätt att han når fram till uppfinningen. Ett ovulkaniserat taktäckningsmaterial skulle med sin klibbighet bli svårhanterligt vid läggningen. Det vore mer närliggande för fackmannen att utveckla de klister som används, så att de blir mer lättanvända. Den i kraven 1, 9 och 14 definierade uppfinningen uppvisar följaktligen uppfinningshöjd i förhållande till D2, såväl ensamt som i kombination med D1.

DOMSKÄL

D1 beskriver ett membran som innefattar ett första lager av t.ex. en butylgummiblandning och ett andra lager i form av ett nät, som är inbäddat i det första lagrets ena sida. Det första lagret är ogenomsläppligt för vatten och uppges ha mycket goda ("proficient") vidhäftande egenskaper även i härdat tillstånd, se stycke [0022] och [0029]. Färdigframställda membran, där det första lagret åstadkommit genom t.ex. extrudering, kan tillhandahållas i form av skivor eller rullar med bredder av 150 mm, 450 mm och 1000 mm, se stycke [0028]. På var sida om det första lagret kan ett avtagbart skyddande skikt vara anordnat för att underlätta hanteringen av membranet. Om membranet tillhandahålls i form av en rulle behöver endast membranets ena sida vara försett med ett avtagbart skyddande skikt.

På grund av membranets vidhäftande egenskaper uppges det dels fästa säkert till det underlag som ska förses med t.ex. plattor, dels bilda en vidhäftande yta för plattorna. Membranets vattenogemensläpplighet gör att det fungerar som fuktspärr.

Membranet är avsett att fästas direkt på underlaget, t.ex. en vägg eller ett golv, eventuellt efter att underlaget först har försetts med en primer och, i förekommande fall, efter att det avtagbara skyddande skiktet har tagits bort från den vidhäftande yta hos membranet som ska fästas på underlaget. För att säkerställa fullständig kontakt mellan membranet och underlaget appliceras ett tryck på membranets fria yta med hjälp av t.ex. en roller. När membranet sitter på plats tas det kvarvarande skyddande skiktet bort för att exponera den vidhäftande membranyta på vilken plattorna ska tryckas fast. Vid särskilt stora belastningar kan som komplement till membranet ett konventionellt lim för plattor användas varvid det appliceras på den yta av membranet som plattorna ska fästas till, se stycke [0032].

Bolaget har angett att D1 inte visar omlottskarvning och således inte är något nyhetshinder mot vad som anges i patentkrav 1. Det kan härvid konstateras att det vidhållna patentkravet 1 inte innehåller någon uppgift om att den i systemet ingående mattan är skarvad, utan bara att mattan har ett gummimaterial med sådana egenskaper att den kan skarvas ("är skarvbar") genom omlottskarvning. Vid bedömning av om vad som anges i patentkrav 1 har nyhet i förhållande till vad som framgår av D1 är det därför oväsentligt att D1 inte beskriver omlottskarvning. Det är för nyhetsbedömningen endast av betydelse om membranet enligt D1 har sådana egenskaper med avseende på klibbigheten att det har förmågan att skarvas omlott.

Fackmannen som tar del av D1 inser, enligt Patentbesvärsrättens mening, att de avtagbara skyddande skikten som kan appliceras på membranets vidhäftande ytor har till syfte att förhindra att membranet klibbar ihop med andra ytor eller med sig självt. Särskilt i det fall membranet levereras i form av en rulle blir det tydligt att det avtagbara skiktet syftar till att hindra membranet från att klibba ihop med sig självt. De vidhäftande ytorna hos ett membran av det aktuella slaget har alltså förmågan att klibba ihop med en yta hos ett annat motsvarande membran. På grund av de vidhäftande egenskaper som membranets ytor uppges ha besitter membranet sådan klibbighet som medför att två sådana membran är skarvbara genom omlottskarvning.

Vid dessa förhållanden får D1 således anses beskriva ett system, lämpligt för vätsketätning av ytor, som omfattar ett membran/matta som i sin tur omfattar ett gummimaterial, t.ex. butylgummi, med sådan inneboende klibbighet att membranet är skarvbart genom omlottskarvning. Systemet enligt det vidhållna patentkravet 1 är därmed inte nytt i förhållande till vad som är känt genom D1.

Redan på grund av det nu anförda kan överklagandet inte bifallas.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (Formulär A)

I avgörandet har deltagit patenträttsråden Per Carlson, ordförande, Anders Brinkman, referent, och Yvonne Siösteen. Enhälligt.